

Пропозиції до проєкту наказу Мінінфраструктури «Про затвердження Методики визначення шкоди та збитків, завданих інфраструктурі транспорту, електронній комунікаційній мережі та зв'язку внаслідок збройної агресії Російської Федерації» в частині визначення шкоди і збитків для надання послуг фіксованого доступу до мережі Інтернет та послуги електронних комунікацій з доступу до пакетів телеканалів і радіоканалів

Зміст відповідного положення проєкту акта (проєкт Мінцифри)	Пропозиція положення проєкту акта ІНАУ/АППК/ТПУ в редакції 01.07.	Примітки, коментарі
<i>Загальні засади визначення шкоди та збитків* (доповнено розділами, намагалися структурувати)</i>		
<p>1. Шкода та збитки, завдані внаслідок пошкодження, руйнації чи знищення інфраструктури електронних комунікаційних мереж, у тому числі об'єктів незавершеного будівництва, визначаються щодо об'єктів, передбачених Законом України «Про електронні комунікації».</p>	<p>1. Цей розділ Методики встановлює порядок визначення розмірів шкоди та збитків, заподіяних операторам електронних комунікацій України внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України або терористичних актів, вчинених після 24.02.2022 року під час дії правового режиму воєнного стану.</p>	<p>ІНАУ: Потрібно обговорити та уточнити по тексту: інфраструктура електронних комунікацій, інфраструктура ЕК мереж чи електронні комунікаційні мережі. По тексту застосовуються різні поняття в одному сенсі.</p>
<p>Відсутній</p>	<p>2. Шкода та збитки, внаслідок втрати, знищення або пошкодження інфраструктури електронних комунікаційних мереж, визначаються щодо об'єктів або їхніх складових, у тому числі об'єктів незавершеного будівництва, визначених у Законі України «Про електронні комунікації»:</p> <ul style="list-style-type: none"> споруд електронних комунікацій; технічних засобів електронних комунікацій, ліній електронних комунікаційних мереж (ліній зв'язку); кабельної каналізації електронних комунікаційних мереж; мереж широкопasmового доступу; базових станцій надання електронних комунікаційних послуг; радіообладнання та випромінювальних пристроїв; іншого обладнання або засобів, пов'язаних з електронною комунікаційною мережею чи електронною комунікаційною послугою. 	

<p>2. Для визначення шкоди та збитків, завданих внаслідок пошкодження, руйнації чи знищення інфраструктури електронних комунікаційних мереж чи їхніх складових (у тому числі об'єктів незавершеного будівництва), може бути проведено оцінку майна та майнових прав згідно із Законом України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», положеннями (національними стандартами) оцінки майна та з урахуванням Загальних засад оцінки збитків, завданих майну та майновим правам внаслідок збройної агресії Російської Федерації, затверджених Фондом державного майна України.</p> <p>5. З метою надання висновку з питань щодо визначення шкоди та збитків, завданих внаслідок пошкодження, руйнації чи знищення інфраструктури електронних комунікаційних мереж чи її складових (у тому числі об'єктів незавершеного будівництва), що є або будуть предметом судового розгляду, може бути проведено судову експертизу з підстав, визначених статтею 71 Закону України «Про судову експертизу».</p> <p>12. В залежності від рівня пошкоджень обладнання процедури щодо фіксації збитків можуть відрізнятись. Інфраструктура електронних комунікаційних мереж чи її складових (у тому числі об'єктів незавершеного будівництва) придатна для використання (або така, що не потребує значних зусиль щодо ремонту) не</p>	<p>3. Визначення розміру шкоди та збитків, завданих внаслідок пошкодження, руйнації чи знищення інфраструктури електронних комунікаційних мереж, може визначатись:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійно оператором електронних комунікацій; - із залученням на договірних засадах осіб, що мають відповідну професійну фахову підготовку у сфері електронних комунікацій (телекомунікацій), аудиторів, експертів, в тому числі міжнародних, в тому числі відповідно до Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», Закону України «Про судову експертизу», положеннями (національними стандартами) оцінки майна та з урахуванням Загальних засад оцінки збитків, завданих майну та майновим правам внаслідок збройної агресії Російської Федерації, затверджених Фондом державного майна України, тощо. <p>Усі розрахунки розміру шкоди та збитків згідно цього пункту мають рівну доказову силу з висновком судової експертизи та можуть бути використані у судових інстанціях без додаткового проведення судової експертизи.</p>	
--	---	--

<p>потребуватиме проведення процедур передбачених Законом України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», положеннями (національними стандартами) оцінки майна та з урахуванням методик, затверджених Фондом державного майна України, а ділянки електронних комунікаційних мереж чи її складових знищені повністю або частково потребуватимуть</p>		
<p>3. Шкода, завдана внаслідок пошкодження, руйнації чи знищення інфраструктури електронних комунікаційних мереж, полягає у відхиленні якісних (механічних, фізико-хімічних, естетичних характеристик) та/або кількісних показників експлуатаційної придатності інфраструктури електронних комунікаційних мереж чи її складових (у тому числі об'єктів незавершеного будівництва) від вимог проєктної документації та/або будівельних норм, нормативних документів, що виключає або зменшує відповідність її технічного стану та раніше затверджених техніко-економічних показників основним вимогам до будівель і споруд згідно із законодавством України, та визначається у натуральних показниках (зокрема км, пог. м, од., шт. тощо).</p>	<p>Редакційно перенесений в п. 6</p>	
<p>4. Збитки, завдані внаслідок пошкодження, руйнації чи знищення інфраструктури електронних комунікацій, полягають у втратах її власника, у витратах, які здійснено або має бути здійснено власником для її відновлення (реальні збитки), а також у доходах, які власник міг би реально</p>	<p>4. Шкода та збитки, завдані внаслідок пошкодження, руйнації чи знищення інфраструктури електронних комунікаційних мереж, які підлягають відшкодуванню: - вартість втраченої, знищеної або пошкодженої інфраструктури електронних комунікаційних мереж (втрати, шкода, реальні збитки);</p>	

<p>одержати, якби не відбулося такої руйнації чи пошкодження (упущена вигода), що визначаються в умовних одиницях (функціональна валюта) – доларах США, отриманий результат оцінки підлягає конвертації в національну валюту за поточним курсом НБУ на дату оцінки.</p>	<p>- витрати на роботи з відновлення інфраструктури електронних комунікаційних мереж, яка була втрачена, знищена або пошкоджена внаслідок воєнних дій або терористичних актів під час правового режиму воєнного стану; - недоотримана (втрачена) вигода операторів електронних комунікацій фіксованого доступу до мережі Інтернет послуги електронних комунікацій з постачання пакетів телеканалів і радіоканалів; - інші витрати, які пов'язані з втратою, знищенням або пошкодженням інфраструктури електронних комунікаційних мереж.</p>	
<p>Відсутній</p>	<p>5. Шкода та збитки визначаються в умовних одиницях на дату їх визначення. Виплата (відшкодування, компенсація) здійснюється в національній валюті за курсом дол США на дату виплати.</p>	<p>Винесли в окремий пункт, щоб не дублювати всюди.</p>
<p>5. З метою надання висновку з питань щодо визначення шкоди та збитків, завданих внаслідок пошкодження, руйнації чи знищення інфраструктури електронних комунікаційних мереж чи її складових (у тому числі об'єктів незавершеного будівництва), що є або будуть предметом судового розгляду, може бути проведено судову експертизу з підстав, визначених статтею 71 Закону України «Про судову експертизу».</p>	<p>Перенесено редакційно до п. 3</p>	
<p>3. Шкода, завдана внаслідок пошкодження, руйнації чи знищення</p>	<p>6. Шкода (втрати), завдана внаслідок пошкодження, руйнації чи знищення</p>	<p>АПК: пункт потребує гармонізації з іншими розділами.</p>

<p>інфраструктури електронних комунікаційних мереж, полягає у відхиленні якісних (механічних, фізико-хімічних, естетичних характеристик) та/або кількісних показників експлуатаційної придатності інфраструктури електронних комунікаційних мереж чи її складових (у тому числі об'єктів незавершеного будівництва) від вимог проєктної документації та/або будівельних норм, нормативних документів, що виключає або зменшує відповідність її технічного стану та раніше затверджених техніко-економічних показників основним вимогам до будівель і споруд згідно із законодавством України, та визначається у натуральних показниках (зокрема км, пог. м, од., шт. тощо).</p>	<p>інфраструктури електронних комунікаційних мереж, полягає у відхиленні якісних (механічних, фізико-хімічних, естетичних характеристик) та/або кількісних показників експлуатаційної придатності інфраструктури електронних комунікаційних мереж чи її складових (у тому числі об'єктів незавершеного будівництва) від вимог проєктної документації та/або будівельних норм, нормативних документів, що виключає або зменшує відповідність її технічного стану та раніше затверджених техніко-економічних показників основним вимогам до інфраструктури електронних комунікаційних мереж згідно із законодавством України, та визначається у натуральних показниках (зокрема у грн., км, пог. м., од., шт. тощо).</p> <p>Оцінка відхилення якісних та/або кількісних показників експлуатаційної придатності інфраструктури електронних комунікаційних мереж внаслідок пошкодження, руйнації чи знищення визначаються Заявником шляхом інвентаризації основних засобів та товарно-матеріальних цінностей або іншими методами відповідно до цієї Методики.</p>	
<p>8. Під час визначення шкоди, завданої внаслідок пошкодження, руйнації чи знищення інфраструктури електронних комунікаційних мереж чи її складових (у тому числі об'єктів незавершеного будівництва) рекомендується використовувати:</p> <p>1) ГБН В.2.2-34620942-002:2015 Лінійно-кабельні споруди телекомунікацій. Проектування;</p>	<p>7. Під час визначення шкоди, завданої внаслідок пошкодження, руйнації чи знищення інфраструктури електронних комунікаційних мереж чи її складових (у тому числі об'єктів незавершеного будівництва) рекомендується використовувати:</p> <p>1) ГБН В.2.2-34620942-002:2015 Лінійно-кабельні споруди телекомунікацій. Проектування;</p>	

<p>2) ГБН В.2.3-34620942-001:2013 Проектування телекомунікацій. Лінійно-апаратні цехи;</p> <p>3) НПАОП 40.1-1.32-01 Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок;</p> <p>4) ДСТУ Б В.2.6-200:2014 Конструкції металеві будівельні. Вимоги до монтажу;</p> <p>5) ДБН В.2.6-98:2009 Конструкції будинків і споруд. Бетонні та залізобетонні конструкції. Основні положення;</p> <p>6) ВСН 600-81 Інструкція з монтажу споруд і пристроїв зв'язку, радіомовлення і телебачення;</p> <p>7) ПУЕ:2017 Правила улаштування електроустановок;</p> <p>8) ДБН В.2.6-198:2014 Сталеві конструкції. Норми проектування.</p>	<p>2) ГБН В.2.3-34620942-001:2013 Проектування телекомунікацій. Лінійно-апаратні цехи;</p> <p>3) НПАОП 40.1-1.32-01 Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок;</p> <p>4) ДСТУ Б В.2.6-200:2014 Конструкції металеві будівельні. Вимоги до монтажу;</p> <p>5) ДБН В.2.6-98:2009 Конструкції будинків і споруд. Бетонні та залізобетонні конструкції. Основні положення;</p> <p>6) ВСН 600-81 Інструкція з монтажу споруд і пристроїв зв'язку, радіомовлення і телебачення;</p> <p>7) ПУЕ:2017 Правила улаштування електроустановок;</p> <p>8) ДБН В.2.6-198:2014 Сталеві конструкції. Норми проектування. Шкода, до якої не застосовні вказані норми, визначається за методикою оператора та / або третіх осіб, залучених до проведення оцінки.</p>	
<p>6. Збитки, завдані внаслідок пошкодження, руйнації чи знищення інфраструктури електронних комунікацій, полягають у: витратах її власника, у витратах, які зроблено або має бути зроблено власником для її відновлення (реальні збитки), а також у доходах, які власник міг би реально одержати, якби не відбулося такої руйнації чи пошкодження (упущена вигода).</p>	<p>8. Збитки, завдані внаслідок пошкодження, руйнації чи знищення інфраструктури електронних комунікаційних, полягають у витратах, які зроблено або має бути зроблено власником для її відновлення (реальні збитки), а також у доходах, які власник міг би реально одержати, якби не відбулося такої руйнації чи пошкодження, знищення (упущена вигода).</p>	

<p>Збитки, що визначаються в умовних одиницях (функціональна валюта) – доларах США, отриманий результат оцінки підлягає конвертації в національну валюту за поточним комерційним банківським курсом на дату оцінки.</p>		
<p>6. До визначення шкоди та збитків, завданих внаслідок пошкодження, руйнації чи знищення інфраструктури електронних комунікаційних мереж чи її складових (у тому числі об'єктів незавершеного будівництва), може бути залучено на договірних засадах інженера-консультанта.</p>	<p>Вимоги до фахівця у п.13 пропонуємо видалити.</p>	
<p>8. Під час визначення шкоди, завданої внаслідок пошкодження, руйнації чи знищення інфраструктури електронних комунікаційних мереж чи її складових (у тому числі об'єктів незавершеного будівництва) рекомендується використовувати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ГБН В.2.2-34620942-002:2015 Лінійно-кабельні споруди телекомунікацій. Проектування; 2) ГБН В.2.3-34620942-001:2013 Проектування телекомунікацій. Лінійно-апаратні цехи; 3) НПАОП 40.1-1.32-01 Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок; 4) ДСТУ Б В.2.6-200:2014 Конструкції металеві будівельні. Вимоги до монтажу; 	<p>Редакційно перенесений до п. 7</p>	

<p>5) ДБН В.2.6-98:2009 Конструкції будинків і споруд. Бетонні та залізобетонні конструкції. Основні положення;</p> <p>6) ВСН 600-81 Інструкція з монтажу споруд і пристроїв зв'язку, радіомовлення і телебачення;</p> <p>7) ПУЕ:2017 Правила улаштування електроустановок;</p> <p>8) ДБН В.2.6-198:2014 Сталеві конструкції. Норми проектування.</p>		
<p>9. Шкода та збитки, завдані внаслідок пошкодження, руйнації чи знищення інфраструктури електронних комунікаційних мереж чи її складових (у тому числі об'єктів незавершеного будівництва) визначаються фізичними або юридичними особами, які є їхніми власниками.</p>	<p>Редакційно перенесений у п. 11</p>	
<p>10. Збитки, завдані внаслідок пошкодження, руйнації чи знищення інфраструктури електронних комунікаційних мереж чи її складових (у тому числі об'єктів незавершеного будівництва) державної та комунальної форми власності, визначаються суб'єктом господарювання, на балансі якого перебуває інфраструктура електронних комунікаційних мереж чи її складова (у тому числі об'єкт незавершеного будівництва), за погодженням з уповноваженим органом управління відповідним об'єктом державної власності.</p>	<p>10. Збитки, завдані внаслідок пошкодження, руйнації чи знищення інфраструктури електронних комунікаційних мереж чи її складових (у тому числі об'єктів незавершеного будівництва) державної та комунальної форми власності, визначаються суб'єктом господарювання, на балансі якого перебуває інфраструктура електронних комунікаційних мереж чи її складова (у тому числі об'єкт незавершеного будівництва), за погодженням з уповноваженим органом управління відповідним об'єктом державної власності.</p>	

<p>9. Шкода та збитки, завдані внаслідок пошкодження, руйнації чи знищення інфраструктури електронних комунікаційних мереж чи її складових (у тому числі об'єктів незавершеного будівництва) визначаються фізичними або юридичними особами, які є їхніми власниками.</p>	<p>11. Шкода та збитки, завдані внаслідок пошкодження, руйнації чи знищення інфраструктури електронних комунікаційних мереж чи її складових (у тому числі об'єктів незавершеного будівництва) визначаються фізичними або юридичними особами, які є власниками інфраструктури електронної комунікаційної мережі. У разі реорганізації юридичної особи - правонаступником. У разі ліквідації юридичної особи – засновником (засновниками) такої особи (Заявник, Заявники).</p> <p>Із заявою про шкоду та збитки у сфері електронних комунікацій має право звернутися фізична або юридична особа, яка на законних підставах представляє інтереси суб'єкта господарювання у сфері електронних комунікацій, який внесений до Реєстру постачальників електронних комунікаційних послуг та мереж, який веде НКЕК (Реєстр операторів та провайдерів телекомунікацій НКРЗІ) на дату встановлення ним факту втрати, знищення або пошкодження інфраструктури електронних комунікацій.</p>	<p>ІнАУ: Обговорення поняття «на дату встановлення ним факту»</p>
<p><i>Особливості розрахунку втрат і витрат</i></p>		
<p>Відсутній</p>	<p>12. Втрати та витрати визначаються Заявником шляхом інвентаризації основних засобів та товарно-матеріальних цінностей в місцях їх експлуатації або збереження. Інвентаризація здійснюється шляхом обстеження та виявлення зруйнованих або пошкоджених об'єктів інфраструктури електронної комунікаційної мережі. Підставою для</p>	

	<p>проведення інвентаризації є Наказ оператора електронних комунікацій.</p> <p>Результатом інвентаризації є акт інвентаризації основних засобів, де вказується стан об'єктів інфраструктури електронних комунікаційних мереж, їхніх елементів та інших основних засобів суб'єкта господарювання: візуально цілий, візуально пошкоджений на певний відсоток, знищений, технічні характеристики шкоди втрат та їхня вартість. Підтверджуючими доказами є фотографії з місця перевірки об'єктів інфраструктури електронних комунікаційних мереж та їхніх елементів. У випадку, якщо неможливо ідентифікувати або отримати доступ до фотофіксації, об'єкт інфраструктури електронних комунікаційних мереж вважається зруйнованим на 100%.</p> <p>На основі акту інвентаризації, Заявник вирішує, що потрібно замінити/відновити/побудувати для відновлення надання послуг, які за своїми технічними характеристиками не мають бути гіршими, ніж ті, які надавалися до воєнного стану, а також забезпечити всі супутні процеси, пов'язані з відновленням надання послуг електронних комунікацій.</p>	
<p>6. До визначення шкоди та збитків, завданих внаслідок пошкодження, руйнації чи знищення інфраструктури електронних комунікаційних мереж чи її складових (у тому числі об'єктів незавершеного будівництва), може бути залучено на договірних засадах інженера-консультанта.</p>	<p>13. Сума розміру втрат і витрат, які необхідні для відновлення інфраструктури електронних комунікацій, визначаються Заявником на підставі наявного Акту інвентаризації та розрахунку, який здійснюється фахівцем суб'єкта господарювання, який має спеціальну вищу освіту інженера у сфері телекомунікацій (електронних комунікацій) та досвід роботи не менше трьох років, або відповідний кваліфікаційний сертифікат інженера-проектувальника або шляхом залучення</p>	

	<p>власником електронної комунікаційної мережі установ та організацій, у складі яких є такі виконавці.</p> <p>До розрахунку суми розміру втрат і витрат, які необхідні для відновлення інфраструктури електронних комунікацій, можуть долучатися інформація та документи органів державної влади, оператора електронних комунікацій, експертів, інформація ЗМІ, Порталу Дія, інших інформаційних ресурсів (наприклад, https://warcrimes.gov.ua).</p>	
<p>11. Збитки, завдані внаслідок пошкодження, руйнації чи знищення інфраструктури електронних комунікацій чи її складових (у тому числі об'єктів незавершеного будівництва), можуть включати:</p> <p>втрати або витрати власника:</p> <p>зумовлені знищенням, руйнацією або пошкодженням інфраструктури електронних комунікаційних мереж чи її складових (у тому числі об'єктів незавершеного будівництва) на дату настання відповідної події;</p> <p>на виконання ремонтно-будівельних робіт, які виконано або має бути виконано власником для відновлення інфраструктури електронних комунікаційних мереж чи її складових (у тому числі об'єктів незавершеного будівництва);</p> <p>~~передбачені відповідно до цієї Методики для визначення втрат та збитків, або за цінами відповідних договорів;~~</p> <p>на розроблення та впровадження заходів щодо влаштування тимчасових мереж електронних комунікацій на період</p>	<p>14. Витрати на відновлення інфраструктури електронних комунікаційних мереж чи її складових (у тому числі об'єктів незавершеного будівництва), можуть включати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - витрати на виконання робіт з відновлення інфраструктури електронних комунікаційних мереж, які зроблено або має бути зроблено власником або підрядними організаціями, для відновлення інфраструктури електронних комунікаційних мереж чи її складових (у т.ч. об'єктів незавершеного будівництва), для забезпечення покриття території надання електронних комунікаційних послуг електронних комунікацій не гірше, ніж попередня; - витрати на розроблення та впровадження заходів щодо влаштування тимчасових мереж електронних комунікацій на період відновлення ділянки інфраструктури електронних комунікаційних мереж; - витрати на проведення експертизи, у разі її здійснення на замовлення власника, визначені за ціною відповідного договору; 	

<p>відновлення ділянки інфраструктури електронних комунікаційних мереж за укрупненими показниками вартості робіт; на проведення судової експертизи, у разі її здійснення на замовлення власника, визначені за ціною відповідного договору; на оплату послуг суб'єкта оціночної діяльності, у разі проведення оцінки майна чи майнових прав на замовлення власника, визначені за ціною відповідного договору; на оплату робіт з демонтажу будівель і споруд або їхніх частин, виконаних відповідно до Порядку виконання робіт з демонтажу об'єктів, пошкоджених або зруйнованих внаслідок надзвичайних ситуацій, воєнних або терористичних актів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2022 року № 474, визначені за ціною відповідного договору; на послуги інженера-консультанта, у разі його залучення, визначені за ціною відповідного договору; у зв'язку з необхідністю використання альтернативних шляхів живлення обладнання у разі відсутності електроенергії; у зв'язку з необхідністю оренди додаткових складів в безпечних регіонах України та збільшення інших логістичних витрат; у зв'язку з необхідністю забезпечення додаткового захисту співробітників, які виконують роботи в небезпечних умовах тощо;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - витрати на оплату послуг суб'єкта оціночної діяльності, у разі проведення оцінки майна чи майнових прав на замовлення власника, визначені за ціною відповідного договору; - витрати на оплату робіт з демонтажу зруйнованих або пошкоджених об'єктів інфраструктури електронної комунікаційної мережі, яка визначена за ціною відповідного договору; - витрати на послуги залученого на договірних засадах фахівця у сфері електронних комунікацій, визначені за ціною відповідного договору; - витрати понесених у зв'язку з необхідністю використання альтернативних шляхів живлення обладнання у разі відсутності електроенергії; - витрати, які понесені у зв'язку з необхідністю оренди додаткових складів в безпечних регіонах України та збільшення інших логістичних витрат; - витрати, які понесені у зв'язку з необхідністю забезпечення додаткового захисту співробітників, які виконують роботи в небезпечних умовах; - витрати, які понесені у зв'язку з необхідністю врегулювання з власниками інфраструктури будинків і споруд відносин доступу до елементів інфраструктури об'єктів доступу, де розміщуються/розміщувалися електронні комунікаційні мережі та/або її складові; - витрати на сплату суми неустойки (штраф, пеня) та інших платежів за договорами, укладеними з банківськими установами, як фінансова державна підтримка суб'єктам підприємництва чи для розгортання мережі Інтернет, нараховані включно з 24 лютого 2022 року за прострочення виконання (невиконання, часткове виконання) за такими договорами та не списані кредитором 	
---	---	--

	<p>(позикодавцем);</p> <ul style="list-style-type: none"> - додаткові витрати, пов'язані із забезпеченням стійкості мережі; - витрати на відновлення, оренду або заміну складів операторів електронних комунікацій, зокрема, відновлення чи заміну обладнання та матеріалів, що на них зберігалися; - витрати на відновлення центрів обслуговування користувачів операторів електронних комунікацій, зокрема, відновлення чи заміну товарів, обладнання та матеріалів, що у них зберігалися; - інші витрати, які виникли внаслідок пошкодження, руйнації чи знищення інфраструктури електронних комунікацій чи її складових (у т.ч. об'єктів незавершеного будівництва), які підтверджені власником. 	
	<p>15. Якщо інфраструктура електронних комунікаційних мереж розташована на тимчасово окупованих територіях чи територіях, які знаходилися більше двох місяців в зоні проведення активних військових (бойових) дій, вважається, що об'єкт втрачений на 100%.</p> <p>У такому випадку розмір шкоди та збитків визначається як сума недоотриманої (втраченої) вигоди операторів електронних комунікацій, яку власник міг би реально одержати, якби не відбулося такої руйнації чи пошкодження (упущена вигода) і даних балансової вартості електронної комунікаційної мережі згідно даних бухгалтерського обліку або ринкової вартості втраченої мережі електронних комунікацій. Ринковою вартістю електронної комунікаційної мережі та обладнання вважається закупівельна вартість такого самого або аналогічного</p>	

	<p>обладнання на поточну дату визначення шкоди і збитків. Така вартість підтверджується не менше ніж двома комерційними пропозиціями від постачальників обладнання або вендорів.</p> <p>Заявник оформлює таку оцінку фахівцями компанії-власника у вигляді акту оцінки шкоди і збитків.</p> <p>У разі прийняття рішення власником інфраструктури електронних комунікацій про те, що мережа не буде відновлюватися, у Заяві про шкоду та збитки не зазначається інформація про витрати на роботи з відновлення інфраструктури електронних комунікацій, яка була втрачена, знищена або пошкоджена внаслідок воєнних дій або терористичних актів під час воєнного стану.</p>	
	<p>16. Оцінка розміру втрат і витрат , завданих внаслідок пошкодження, руйнації чи знищення інфраструктури електронних комунікаційних мереж, яка здійснюється самостійно оператором електронних комунікацій, відбувається на підставі розрахунків, підтверджених:</p> <p>для відновленої інфраструктури електронних комунікацій або такої, що знаходиться в процесі відновлення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) актами виконаних робіт з відновлення; 2) замовленням на придбання обладнання, робіт та послуг, необхідних для відновлення; 3) вартістю відновлення, підтвердженою чинними договорами на момент відновлення; 	

	<p>для інфраструктури електронних комунікацій, де була проведена інвентаризація, але ще не розпочався процес відновлення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) актом інвентаризації, складеним на підставі огляду фахівцями компанії-власника; 2) переліком обладнання, робіт та послуг, необхідних для відновлення, визначеним на підставі огляду фахівцями компанії-власника; 3) вартістю відновлення, підтвердженою чинними договорами на момент складання акту інвентаризації. 	
<i>Реєстр операторів електронних комунікацій, які понесли втрати у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації</i>		
	<p>17. Оператор електронних комунікацій має право на отримання відшкодування, компенсації, допомоги, інші пільги відповідно до законодавства, у разі його включення до Реєстру операторів електронних комунікацій, які понесли втрати у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації (далі – Реєстр). Положення про Реєстр затверджується рішенням Мінцифри/НКЕК/Мінреінтеграції.</p>	
	<p>18. Реєстр підтверджує статус оператора електронних комунікацій, який постраждав від військової агресії Російської Федерації проти України.</p>	
	<p>19. Реєстр формується за повідомним (заявочним) принципом.</p>	
	<p>20. До Реєстру включаються оператори електронних комунікацій, які надали відповідне повідомлення про початок діяльності у сфері електронних комунікацій та включені до Реєстру НКЕК (НКРЗІ):</p>	

	<p>2.1. територія, на якій здійснюється їх діяльність, відноситься до територій, які були включені до Переліків територіальних громад, які розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні) згідно даних Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України (надалі – Перелік).</p> <p>2.2. територія, на якій здійснюється їх діяльність, не відноситься до територій із вищезазначеного Переліку, але такі особи зазнали пошкоджень/руйнувань свого майна (пасивної або активної мережі у інфраструктурі, або інших ТМЦ).</p>	
<p>9. Шкода та збитки, завдані внаслідок пошкодження, руйнації чи знищення інфраструктури електронних комунікаційних мереж чи її складових (у тому числі об'єктів незавершеного будівництва) визначаються фізичними або юридичними особами, які є їхніми власниками.</p>	<p>Перенесено на початок Методики – загальна частина, п. 11</p>	
<p>10. Збитки, завдані внаслідок пошкодження, руйнації чи знищення інфраструктури електронних комунікаційних мереж чи її складових (у тому числі об'єктів незавершеного будівництва) державної та комунальної форми власності, визначаються суб'єктом господарювання, на балансі якого перебуває інфраструктура електронних комунікаційних мереж чи її складова (у тому числі об'єкт незавершеного будівництва), за погодженням з уповноваженим органом управління відповідним об'єктом державної власності.</p>	<p>Перенесено на початок Методики – загальна частина п. 10</p>	

<p>12. В залежності від рівня пошкоджень обладнання процедури щодо фіксації збитків можуть відрізнятися. Інфраструктура електронних комунікаційних мереж чи її складових (у тому числі об'єктів незавершеного будівництва) придатна для використання (або така, що не потребує значних зусиль щодо ремонту) не потребуватиме проведення процедур передбачених Законом України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», положеннями (національними стандартами) оцінки майна та з урахуванням методик, затверджених Фондом державного майна України, а ділянки електронних комунікаційних мереж чи її складових знищені повністю або частково потребуватимуть</p>	<p>Перенесли до загальної частини п. 3</p>	
<p><i>Розрахунок розміру недоотриманої (втраченої) вигоди</i></p>		
<p>13. Механізмом визначення збитків для власників інфраструктури електронних комунікаційних мереж чи її складових (у тому числі об'єктів незавершеного будівництва) різних категорій може відрізнятися. З цією метою доцільним буде категоризувати окремі підходи для різних операторів електронних комунікацій: «Національні компанії, оператори електронних комунікацій які надають електронні комунікаційні послуги громадянам України на всій її території. Оцінювання збитків для таких компаній буде відбуватись за результатами аудиту, згідно норм Методики визначення шкоди та збитків;</p>	<p>21. Розрахунок розміру недоотриманої (втраченої) вигоди операторів електронних комунікацій фіксованого доступу до мережі Інтернет послуги електронних комунікацій з постачання пакетів телеканалів і радіоканалів здійснюється за формулою:</p> $ЗБ = CA \times 24 \times Ka \times Q,$ <p>де: ЗБ – розмір недоотриманої (втраченої) вигоди; CA - середній місячний дохід на підключену одну лінію (точку) фіксованого доступу до мережі Інтернет за звітом до НКРЗІ за 2021 рік; Ka – кількість точок, ліній (абонентів) згідно офіційної звітності у відповідності до Порядку надання операторами, провайдерами</p>	<p>Товариство «лайфсел» проти залучення аудиторів, оскільки це суттєво ускладнить та уповільнить процес.</p> <p>Крім того, в Проєкті не визначені вимоги для такого аудиту.</p> <p>АПК: звертаємо увагу на те, що ці пропозиції надаються для визначення шкоди і збитків для надання послуг фіксованого доступу до мережі Інтернет та послуги електронних комунікацій, які стосуються передачі сигналу телеканалів і радіоканалів проводовими мережами. Нам треба визначитися за яким принципом краще виписувати спеціалізацію</p>

<p>Середні, що надають електронні комунікаційні послуги в кількох областях; Малі, що надають електронні комунікаційні послуги в межах області.</p> <p>Орієнтовна процедура фіксації збитків для середніх та малих компаній може розраховуватись через проект по відновленню/реконструкції мереж або через середню абонплату 1 абонента при оцінці активу компанії за формулою: $ZB = CA \times 24 \times Ka$, де: ЗБ – орієнтовна вартість завданих збитків; Ka – кількість абонентів згідно офіційної звітності до НКЕК. CA – середня абонплата 1 абонента</p>	<p>телекомунікацій звітності та інформації, затвердженого рішенням НКРЗІ від 05.04.2016 №180 за 2021 рік; Q – коефіцієнт втрачених точок, ліній (абонентів) під час воєнного стану на дату заповнення Заяви. Коефіцієнт розраховується оператором самостійно і визначається як частка втрачених точок (ліній) до їхньої кількості станом на 01.01.2022 року у звітності до НКРЗІ. Для окупованих територій Q дорівнює 1.</p>	<p>розрахунку шкоди і збитків. За видами послуг чи за розмірами компанії. Додаткова деталізація може ускладнити регулювання.</p>
	<p>~~22. Національні компанії, оператори електронних комунікацій які надають електронні комунікаційні послуги громадянам України на всій її території. Оцінювання збитків для таких компаній можливе за результатами аудиту, згідно норм Методики визначення шкоди та збитків, або по аналогії середніх і малих компаній за формулою зазначеною нижче;~~ Середні, що надають електронні комунікаційні послуги в кількох областях; Малі, що надають електронні комунікаційні послуги в межах області.</p>	<p>ДатагрупВОЛЯ Пропонуємо не зобов'язувати національних операторів проводити аудит, так як це довго і дорого. Крім того розмір збитків може бути меншим ніж витрати на аудитора. Пропонуємо прописати, що національні компанії мають право провести аудит за власним бажанням, але якщо такого бажання немає (вважають недоцільним, тощо) то вони не позбавлені права розрахувати збитки за формулою, як і малі і середні компанії. Збитки у національних компаній можуть бути менші ніж у малої компанії. Це все індивідуально. Товариство «лайфсел» проти залучення аудиторів, оскільки це суттєво ускладнить та уповільнить процес.</p>

		Крім того, в Проєкті не визначені вимоги для такого аудиту.
<i>Перехідні питання</i>		
<p>14. Роботи з термінового відновлення інфраструктури електронних комунікаційних мереж чи її складових (у тому числі об'єктів незавершеного будівництва) здійснюються власником на власний розсуд. У разі необхідності отримання відшкодування за такі мережі власник інформує Міністерство цифрової трансформації України до початку проведення робіт. Визначення збитків для власників інфраструктури електронних комунікаційних мереж чи її складових (у тому числі об'єктів незавершеного будівництва) у такому випадку здійснюється на підставі проекту по відновленню/реконструкції мереж</p>	<p>23. Роботи з термінового відновлення інфраструктури електронних комунікаційних мереж чи її складових (у тому числі об'єктів незавершеного будівництва) здійснюються власником на власний розсуд. У разі необхідності отримання відшкодування за відновлені мережі власник подає заяву у загальному порядку згідно цієї Методики.</p> <p>Потребує консультації Мінцифри.</p>	<p>ІНАУ (коментар): як врахувати роботи, проведені ще на початку війни. По суті процедура правильна, але обтяжлива, адже ремонтні роботи потрібно робити негайно. Тому, пропонується, що інформування, за можливості, здійснюється до початку робіт, але, пост-інформування обов'язкове.</p> <p>ДатагрупВОЛЯ Потребує додаткових пояснень. Пропоную взагалі виключити, або конкретизувати. Оператори проводять ремонтні роботи по відновленню одразу і не чекають закінчення військового стану, також нікому не повідомляли про проведення таких ремонтних робіт і виходить наразі вони позбавлені права на відшкодування?</p> <p>ТОВ «лайселл» Національні оператори відновлюють інфраструктуру у найкоротші можливі терміни для забезпечення стратегічної потреби держави у зв'язку. П.14 фактично визначає, що кошти, вже витрачені на відновлення мережі до прийняття цього документу, не підлягають будь-якій компенсації.</p> <p>Натомість, менших операторів цей пункт демотивує проводити будь-які роботи з відновлення до прийняття Методики та</p>

		визначення порядку інформування про роботи з відновлення.
15. Інформація про збитки, завдані внаслідок пошкодження, руйнації чи знищення інфраструктури електронних комунікацій подаються до Міністерства інфраструктури України за заявою, вказаною у додатку до цієї Методики.	24. Заява про шкоду та збитки у сфері електронних комунікацій через пошкодження, руйнацію чи знищення інфраструктури електронних комунікацій внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України або терористичних актів після 24.02.2022 року під час дії правового режиму воєнного стану направляється до Міністерства інфраструктури України? за формою, вказаною у додатку до цієї Методики. До заяви долучаються інші документи та докази.	Потрібно обговорити та чітко визначити державний орган.
	25. Заява про шкоду та збитки подається по кожній адміністративно-територіальній одиниці окремо. У випадку виявлення додаткових шкоди і збитків чи прийняття рішення власником про відновлення надання послуг після подання Заяви, Заявник має право надати додаткову Заяву про шкоду та збитки або Заяву в новій редакції.	
	26. Протягом 14 днів з дня отримання Заяви Міністерства інфраструктури України? (потребує консультації з Мінцифрою) включає оператора електронних комунікацій до Реєстру або надає вмотивовану відмову.	